

FRANCUSKA ARBITRAŽNA ODLUKA

od 12.V 1966.

A. Claeysens-Carron c/a La
Concorde S.A. i drugi osiguratelji

Osiguranje broda - Primjena prava - Belgijsko međunarodno
privatno pravo - Pravilo u vezi s nadoveznom okolnosti - Au-
tonomija volje - Utvrđivanje hipotetične volje - Uvjeti po-
lice Beurs/Kasko iz Rotterdama - Ne primjenjuje se Holandski
zakon - Lex loci contractus - Pozivanje u polici na neke od-
redbe Holandskog zakona ne konstituiraju prihvaćanje toga
Zakona na cijeli ugovor - "Lex loci contractus" primjenjuje se
na svaki način, jer se radi o sporu u vezi s osiguranjem op-
ćenito

Riječni brod "Angele" pretrpio je avariju. Tuženik je odbio isplatu štete budući da brod nije bio popunjen posadom što je utvrđeno u upravnom postupku, pa se zbog toga primjenom čl.31. Belgijskog zakona od 11.I 1874, zbog povećanja rizika osiguranja gasi osigurateljeva dužnost na naknadu, odnosno primjenom na čl.9. istog Zakona, ugovor je ništav budući da osiguratelj nije obavijestio o toj okolnosti. Tužitelj je tvrdio da ne dolazi do primjene Belgijski zakon, nego Holandski jer se radi o polici izradjenoj u Holandiji koja se poziva u nekim klauzulama na Holandski zakon. U Holandiji nema specijalnog zakonskog propisa u vezi s povećanjem rizika, pa sudska praksa i doktrina zbog toga nisu jedinstvene.

Polica je zaključena u Belgiji između belgijskog osiguranika i belgijskih agenata osigurateljevih, ugovorena je isključiva nadležnost belgijskih sudova kako u pogledu formiranja arbitražnog vijeća, tako i za slučaj žalbe. Međunarodno privatno pravo u Belgiji prihvaća autonomiju volje u pogledu primjene zakona na ugovore. Volja može biti izražena izričito ili šutke, a ako nije izražena u ugovoru, sudac mora tražiti hipotetičnu volju. Sudska praksa i doktrina u slučaju ako nema šutke ili izričito izražene volje u polici u pogledu zakona, općenito stoje na stajalištu, polazeći od hipotetične volje stranaka, da je ugovor o osiguranju podložen "lex loci contractus" (Ripert, IV. izd, svezak III, str.360, br.2377; Desmedt, T.I, br.87 na str.103; Jacobs T. II, br.681; Wahl br.357).

Tužiteljica smatra da bi stranke izabrale Holandski zakon, budući da je polica sastavljena na osnovi uvjeta Rotterdamske burze, da je deponirana kod tamošnjeg suda, i da se poziva na neke članove Holandskog zakona u svom tekstu. Međutim ne može se prihvatiti da bi stranke, belgijski osiguranik i agenti Belgijanci, odlučili da isključe Belgijski zakon u korist Holandskog zakona, kad su ugovorili nadležnost belgijskog suda, a u pomanjkanju jasnije izražene volje spominjanje

nekih članova Holandskog zakona u tekstu police ne predstavlja prihvaćanje Holandskog zakona kao ugovornog prava koji se primjenjuje na cjelinu, nego isti treba primijeniti samo na strogo ograničeni odnos. U nizu navrata suđeno je tako da upotreba osiguravajućih uvjeta iz inozemstva ne predstavlja izbor, šutke izražen, zakona inozemnog mjesta gdje je sastavljena polica. Taj je princip prihvaćen i od strane međunarodnog privatnog prava u Holandiji npr. u djelu T.J. Dorhout-Mees "Schadeverzekeringsrecht" str.59." U principu Holandski se zakon primjenjuje na osiguravajuće ugovore sklopljene u Holandiji između stranaka Holandjana ili između stranaka koje su većinom osnovane u Holandiji gdje i obavljaju trgovinu. Prema tome pozivanje na neko strano pravo treba interpretirati vrlo ograničeno. Izričito je već odlučivano da izraz "upotreba Lloydove police" ne znači ujedno i prihvaćanje Marine Insurance Act-a, 1906. Može se stoga tvrditi da se strani zakon i strani uvjeti ne primjenjuju "ako nisu izričito ugovoreni....."; u istom smislu Desmedt, T.I, br.83, str.59; Ripert, III, str.369, br. 2377bis: "da izbjegnju ovu nezgodu stranke mogu odrediti zakon koji će se primjenjivati na ugovor. Ova je klauzula važljana jer rješenje sukoba ovisi o autonomiji volje. Treba samo zahtijevati formalni renvoi na strani zakona. Renvoi na stranu policu nema vrijednosti određivanja zakona koji će se primijeniti na spor, nego samo prihvaćanje police kao konvencionalnog pravila". Vidi i Nols-Trénité "Zeeverzekeringen", str.153 (navode se presude iz sudske prakse). Iz svega toga proizlazi da treba primijeniti Belgijski zakon i shodno tome čl.31. cit. zakona.

(JPA, 2-10, 1966, str.413)

D.I.